

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání

„ROK V NAŠÍ ŠKOLIČCE“

Tento dokument č. j. **32405/2017-23** je zpracován na základě Upraveného rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který je součástí Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání č. j. MSMT-38628/2016-1 ze dne 18. ledna 2017.

Tento dokument byl schválen v pedagogické radě dne 12. 6. 2017. Tento dokument byl schválen v Radě školy dne 31. 8. 2017.

Platnost tohoto dokumentu: od 1. září 2017

razítko školy

Mgr. Helena Roubalová

ředitelka školy

Obsah

1. Identifikační údaje	5
2. Charakteristika školy	6
3. Podmínky vzdělávání	7
3.1 Věcné podmínky	7
3.2 Životospráva	7
3.3 Zdravotní péče	8
3.4 Psychosociální podmínky	8
3.5 Organizace	9
3.6 Řízení školy	10
3.7 Pedagogické a personální zajištění	11
3.8 Spoluúčast rodičů	11
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a mimořádně nadaných	12
4. Organizace vzdělávání	13
4.1 Přijímání dětí do MŠ Višňová	13
4.2 Povinné předškolní vzdělávání	13
4.2.1 Pravidelná docházka do MŠ	14
4.2.2 Individuální vzdělávání dítěte	14
4.3 Charakteristika tříd	14
4.4 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
5. Charakteristika školního vzdělávacího programu „Rok v naší školičce“	17
5.1 Zaměření ŠVP PV	17
5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	18
5.3 Vzdělávací oblasti a očekávané cílové dovednosti dítěte	20
5.4 Formy a metody vzdělávání	21
5.5 Funkční gramotnosti	22
5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a mimořádně nadaných	25
5.6.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	25
5.6.2 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných	27
6. Vzdělávací obsah a časový plán	29
6.1 Integrované bloky	29
IB: Těšíme se do školky /září/	29
IB: Barevný podzim /říjen - listopad/	31

IB: Kouzelný čas adventu /prosinec/	34
IB: Paní zima kraluje /leden - únor/	36
IB: Jaro se už směje /březen - duben/.....	38
IB: Hrajeme si celý den /květen - červen/	41
6.2 Projekty	44
6.2.1 Anglický jazyk	44
6.2.2 Enviromentální výchova	46
6.2.3 Péče o moje tělo	47
6.2.4 Péče o zdraví	47
6.2.5 Zdravé stravování	48
6.2.6 Relaxace jako prostředek regenerace	48
6.2.7 Doplnňkové projekty	48
6.2.8 Spolupráce se základní školou	49
6.2.9 Další pravidelné aktivity MŠ aneb co naše školka nabízí v průběhu roku	49
7. Evaluace mateřské školy	51
8. Závěrečná ustanovení	58

1. Identifikační údaje

Údaje o škole

Název: Základní škola a mateřská škola Višňová, okres Liberec,
příspěvková organizace,
Adresa: Višňová 173,464 01 Frýdlant v Čechách
IČO: 72743522
Identifikátor školy: 600080129
Telefon: 488 881 204, 727 807 786
E-mail: skola@zsvisnova.cz
Ředitel: Mgr. Helena Roubalová
Vedoucí učitelka MŠ: Bc. Lucie Snášelová
Koordinátor ŠVP PV: Bc. Lucie Snášelová

Zřizovatel

Název: Obec Višňová
Adresa: Višňová 184, 464 01 Frýdlant v Čechách
IČO: 263265
Telefon: 482 348 005, 482 348 168
E-mail: visnova@iol.cz
Starosta: Mgr. Tomáš Cyrus

2. Charakteristika školy

Naše mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a je tak počátečním stupněm veřejného vzdělávání. Zdůrazňujeme individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny a školy jakož i širší společnosti.

MŠ Višňová je dvoutřídní mateřská škola s celodenním provozem a kapacitou 40 dětí. Třídy jsou uspořádány podle věkového složení dětí, děti tvoří homogenní skupiny. Práce s takto utvořenými skupinami dětí vyhovuje po dlouholetých zkušenostech našim záměrům při plnění ŠVP.

MŠ se nachází v klidné části na okraji obce. Umístění umožňuje mnoho pozorování v přírodě, nabízí realizaci prvků ekologické výchovy, naplňování programu zdravého životního stylu a umožňuje řadu pěších výletů, čímž podporuje zdraví dětí.

Mateřská škola je umístěna v 1. patře v budově poschodového typu. V přízemí se nachází zařízení školního stravování firmy Scolarest, kde v roce 2006 proběhla kompletní rekonstrukce, díky které pracoviště odpovídá všem hygienickým a bezpečnostním předpisům. Celý objekt je vzhledem k stáří budovy náročný na opravu a údržbu, ale snažíme se za pomoci zřizovatele budovu neustále vylepšovat.

Jednou z nezbytných součástí pedagogického procesu je pohybové vyžití dětí a pobyt na čerstvém vzduchu. K tomu slouží oplocená zahrada u budovy MŠ se vzrostlou vegetací, pískovištěm, průlezkami a dalším sportovním zařízením. K sezónním hrám slouží dětem odrážedla, kola, hračky na písek, kočárky, sportovní náčiní apod. Zahrada je průběžně doplňována novými herními prvky, které odpovídají požadavkům EU. Kromě pohybových aktivit je zahrada využívána pro programy a akce v přírodě.

Vnitřní a vnější informační systém školy využívá různé formáty kontaktů s rodiči a veřejností. Vedle pravidelných schůzek nabízí pro rodiče možnost individuálních konzultačních hodin. Pro rodiče a veřejnost jsou určeny webové stránky.

Od roku 2003 byla MŠ sloučena se základní školou v jeden právní subjekt, který vykonává činnost pod názvem Základní škola a Mateřská škola Višňová, okres Liberec, příspěvková organizace. MŠ je určena pro děti žijící v katastru obcí Višňová a Černousy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Celá mateřská škola a její vnitřní prostory jsou vybaveny jak novým, tak i starším nábytkem, který se snažíme postupně obnovovat a renovovat. Vnitřní prostory školy (třídy) splňují podmínky funkčního, moderního a estetického prostředí. V obou třídách byla provedena výměna a modernizace elektrického osvětlení a topení. V jedné třídě je umístěn dataprojektor a interaktivní tabule, které slouží k výuce. Veškerý dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům dětí a jsou zdravotně nezávadné. Průběžně se dle finančních možností obnovuje vybavení hračkami a didaktickými pomůckami tak, aby vyhovovalo pro děti všech věkových skupin. Děti se sami podílejí na úpravě a výzdobě prostorů školy. Mají k dispozici novou šatnu, ve které jsou umístěny nástěnky s informačními letáky pro rodiče.

Kancelář školy slouží jako zázemí pro pedagogický personál. Je vybavena telefonem, počítačem, kopírkou, internetem, didaktickými materiály a knihovnou s odbornou a metodickou literaturou. Součástí kanceláře je oddělená malá kuchyňka pro vydávání svačin pro děti.

Školní zahrada je vybavena herními prvky a pískovištěm. Dřevěný domek slouží pro uložení hraček. Školní zahradu by bylo potřeba doplnit o ochranu před sluncem v podobě přístřešku a lavičkami se stolky.

Škola má své webové stránky, kde se publikují všechny důležité informace o škole a jejím dění, o jejích významných akcích a fotogalerii. Technické vybavení umožňuje rychlou komunikaci s vedením MŠ rodiči a širokou veřejností.

3.2 Životaspráva

Podporujeme zdravý životní styl. Tomu odpovídá režim dne, který zabezpečuje dodržování intervalů mezi jídly, dostatečnou délku pobytu dětí venku, pitný režim, potřebu spánku a relaxace.

Dětem je poskytována plnohodnotná, různorodá a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány jsou technologie přípravy pokrmů a nápojů. Naším záměrem je naučit děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu. Děti nikdy nenutíme do jídla a respektujeme jejich potřeby. V případě nového jídla se snažíme je vhodně motivovat, aby jej alespoň ochutnaly. Děti se spolupodílejí

na přípravě ke stolování. Při svačině se obsluhují samy, při obědě se podílejí na rozdávání a uklízení nádobí.

Pitný režim je zajištěn po celý den. Nápoj je v každé třídě připraven po celou dobu provozu viditelně na stolcích speciálně vyrobených pro pitný režim, děti si samostatně nalévají podle své potřeby. Nápoje jsou pravidelně obměňovány (ovocné, bylinkové čaje, voda). Každé dítě používá svůj hrnek z domova, který je pravidelně mytý. V letních měsících jsou na zahradě dětem k dispozici pítka s pitnou vodou. Na delší vycházky si děti nosí malou lahev s nápojem.

Denní program umožňuje dostatečný pohyb dětí venku na školní zahradě, v okolí školy, v lese. Zahrada je uzpůsobena samostatnému pohybu dětí a výběru hry dle volby dítěte. V zimním období využíváme alespoň jednou týdně tělocvičnu. Do pohybových aktivit se snažíme zapojovat nejenom děti pohybově nadané, ale i děti s problémy s hrubou motorikou.

V době odpoledního odpočinku je individuálně s ohledem na potřeby dětí zaveden klidový režim. Po krátkém odpočinku na lehátku spojeným s četbou vhodné dětské literatury jsou dětem, které neuspí, nabídnuty jiné klidové aktivity (méně hlučné hry, tvoření, kreslení, grafomotorické listy, příprava na školu, aj.) Čas se také využívá pro individuální péči, např. logopedii, diagnostiku, rozhovor s dítětem, aj.

Všichni zaměstnanci školy dodržují při práci s dětmi zásady zdravého životního stylu a tím jsou dětem příkladem.

3.3 Zdravotní péče

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech, a to po konzultaci s ředitelkou školy a dětským lékařem.

V rámci prevence zubního kazu se děti seznamují se správnou technikou čištění zubů, které provádíme denně po obědě.

Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům a ředitelce školy.

3.4 Psychosociální podmínky

Škola zajišťuje pravidelný denní rytmus, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, aby mohli rodiče přivádět děti podle svých možností a bylo možno reagovat na neplánované události v životě MŠ.

Součástí každodenního režimu je dostatečně dlouhý pobyt venku, program činností je přizpůsobován proměnám počasí a kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek pohybu nejen na školní zahradě, ale i v interiéru MŠ. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Věkově nejstarším dětem je nabízen nadstandardní program ke zkrácení doby odpočinku. Nutit děti ke spánku je nepřijatelné. Děti s nižší potřebou spánku pouze odpočívají.

Nově přichozím dětem je nabízen adaptační program, který snižuje míru stresu při vstupu do nového, neznámého prostředí. Adaptační program je založen na hravém zapojení nových dětí do her s ostatními a zejména na individuálním přístupu učitelek k nim v době, kdy se s novým prostředím teprve sžívají a vytvářejí si první záchytné a orientační body v prostoru školy.

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají v naší mateřské škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Každá třída – skupina dětí si svá pravidla chování vytváří sama. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem /prevence šikany/. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí.

Velký důraz je kladen na týmovou práci, profesní důvěru a toleranci. Ředitelka a vedoucí učitelka berou na vědomí a promýšlí návrhy každého zaměstnance.

3.5 Organizace

Denní program MŠ je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního režimu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, aby nacházely potřebné zázemí, klid a soukromí.

Denní program mateřské školy zahrnuje:

6.00 – 8.15	scházení dětí, spontánní hry a činnosti dětí, skupinová a společná práce dětí
8.00 – 8.40	pohybové chvílky, hygiena
8.40 – 9.00	dopolední svačina
9.00 – 9.45	vzdělávací činnosti ve formě spontánních i navozených činností - individuálních, skupinových
9.00 – 11.15	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.20 – 12.00	hygiena, oběd
12.00 – 14.00	příprava na odpočinek, četba, odpočinek, průběžné vstávání nespících dětí (individuální péče)
14.00 – 14.20	hygiena, odpolední svačina
14.20 – 16.00	spontánní hry dětí, možnost pokračování v započatých činnostech v průběhu dne; po příchodu rodičů rozloučení a odchod domů

3.6 Řízení školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny a pracovníci s nimi seznámeni. Vedoucí učitelka zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, podporuje jejich vzájemnou spolupráci – pedagogický sbor pracuje jako tým. Plánování je funkční a opírá se o předchozí analýzu, využívá zpětné vazby. Vedoucí učitelka pravidelně informuje ředitelku školy o aktuálním dění v MŠ.

Vedoucí učitelka vypracovává za pomoci pedagogického sboru ŠVP. Kontrolní a evaluační činnost zahrnují všechny stránky chodu MŠ. Z výsledků budou vyhodnocovány závěry pro další práci.

Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pedagogické a provozní záležitosti jsou řešeny na pravidelných pracovních poradách, na kterých mají pedagogové možnost vyjádřit své myšlenky, nápady, které obohatí třídní programy. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. V případě potřeby operativně předává ředitelka nebo vedoucí učitelka informace ústní formou při kontaktu s pracovníky školy. Pedagogické rady se uskutečňují čtvrtletně dle plánu porad. Na všech poradách se podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu a provozu školy.

Mateřská škola úzce spolupracuje s pracovníky PPP, SPC a OSPOD ve Frýdlantě.

3.7 Pedagogické a personální zajištění

V mateřské škole pracují 3 učitelky. Všechny mají požadovanou odbornou kvalifikaci, z toho dvě učitelky mají vysokoškolské bakalářské vzdělání. Pedagogický sbor se průběžně dále vzdělává na odborných seminářích, kurzech a samostudiem, k sebevzdělávání přistupují aktivně. Pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační činnosti ředitelky školy. Vedoucí učitelka podporuje a sleduje další růst profesních kompetencí všech pedagogů. Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovníků je řešen tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Pedagogové budou jednat a chovat se tak, aby byli vždy na profesní úrovni v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání.

Pro děti mladší tří let je k dispozici chůva, která ve třídě spolupracuje s učitelkou. Jejím úkolem je zapojování těchto dětí do denního režimu MŠ, individuální podpora dítěte při osvojování hygienických a stravovacích návyků, pomoc s oblékáním, doprovod dětí při pobytu venku.

V případě potřeby je pro děti se SVP na základě doporučení PPP nebo SPC k dispozici asistent pedagoga.

V MŠ pracuje jeden nepedagogický pracovník (uklízečka). O školní stravování se starají zaměstnanci firmy Scolarest.

3.8 Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole. Informace jim jsou předávány formou osobních konzultací, informačních letáků na nástěnkách či webových stránkách školy. Nejvíce preferujeme každodenní přímý kontakt s rodiči, kdy rodiče informujeme o prospívání jejich dětí, domlouváme se na společném postupu při výchově, případně navrhuje řešení problémových situací. Rodičům např. nabízíme spolupráci při nápravě vadné výslovnosti jejich dítěte, spolupráci s PPP nebo SPC ve prospěch rodiny. Zároveň se snažíme chránit soukromí rodiny a zachovávat patřičnou mlčenlivost, protože pracujeme s důvěrnými informacemi.

Pravidelně organizujeme informační schůzku na začátku školního roku, kde rodiče seznamujeme s novinkami připravenými na daný rok. Dále pak v průběhu roku pořádáme informační schůzky pro rodiče nově přijatých dětí a pro rodiče budoucích prvňáčků.

Připravujeme také tematicky zaměřené besedy, např. pro rodiče budoucích prvňáčků týkající se tematiky školní zralosti dítěte.

Rodiče zapojujeme do chodu MŠ, zajímají nás jejich názory. Využíváme při tom nejčastěji formu dotazníku, v němž mají rodiče dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek.

V průběhu roku organizujeme řadu mimoškolních aktivit, do kterých se mohou zapojit s dětmi i rodiče. Je to například Dýňobraní, vánoční besídka či besídka uspořádané ke Dni matek, rozloučení se školáky.

Abychom mohli rodičům poskytovat dostatek informací, spolupracujeme s odborníky ze SPC Liberec, PPP Frýdlant, Logopedické ambulance Frýdlant.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a mimořádně nadaných

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Při výchovně vzdělávací činnosti uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu. Při všech činnostech klademe důraz na osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Pro děti se SVP zajišťujeme podle možností potřebné kompenzační pomůcky a didaktické pomůcky. Pro děti s odkladem školní docházky vypracováváme na základě zprávy z PPP plány pedagogické podpory.

Spolupracujeme se zákonnými zástupci a se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC), popř. dalšími odborníky mimo oblast školství. Do systému dalšího vzdělávání zaměstnanců školy (včetně nabídky doporučených témat k samostudiu) zařazujeme témata týkající se vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných. Pedagogickým pracovníkům jsou dostupné vybrané odborné publikace k problematice vzdělávání dětí se SVP v učitelské knihovně, příp. na internetové síti školy. V MŠ pracují 2 učitelky s kvalifikací v oblasti speciální pedagogiky.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Přijímání dětí do MŠ Višňová

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou MŠMT č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání. O přijetí či nepřijetí rozhoduje ředitelka školy dle § 34 školského zákona formou správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb.

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka mateřské školy po dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým (§ 34, odst. 2, školský zákon). Současně ředitelka školy stanoví kritéria pro zápis dětí do mateřské školy, která jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu a místa zápisu.

K předškolnímu vzdělávání v MŠ se přijímá dítě, které má trvalé bydliště ve školském obvodu obcí Višňová a Černousy. V případě volné kapacity může ředitelka přijmout i děti s jiným trvalým bydlištěm. Děti se přijímají k docházce od 1. září.

Formuláře žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání je možné si vyzvednout osobně v mateřské škole nebo jsou k dispozici na webových stránkách školy. Vyplněnou žádost k předškolnímu vzdělávání včetně potvrzení od lékaře, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci, odevzdají zákonní zástupci dítěte v určený termín (zápis do MŠ) v kanceláři vedoucí učitelky MŠ. Společně se žádostí zákonný zástupce předloží svůj občanský průkaz a rodný list dítěte. Pokud se zákonný zástupce nemůže dostavit v termínu zápisu osobně do MŠ, může potřebné formuláře doručit prostřednictvím pošty nejdéle do konce týdne, ve kterém byl stanoven datum zápisu do MŠ.

4.2 Povinné předškolní vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 5 roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.).

Zákonní zástupci si mohou zvolit formu plnění povinného předškolního vzdělávání pro své dítě. V naší MŠ poskytujeme tyto formy:

- pravidelná docházka do MŠ
- individuální vzdělávání dítěte

4.2.1 Pravidelná docházka do MŠ

Pravidelná docházka dítěte se v rámci povinného předškolního vzdělávání uskutečňuje ve všech pracovních dnech v rozsahu 4 hodiny denně, a to v čase od 8,00 do 12,00. Dítě je zařazeno do třídy Sluníček.

Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin (organizace školního roku). Dítě však v těchto dnech nepozbývá právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu.

4.2.2 Individuální vzdělávání dítěte

Individuální vzdělávání dítěte se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy. V případě, že se zákonný zástupce dítěte rozhodne pro tuto formu plnění povinného předškolního vzdělávání, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce mateřské školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34b zákona č. 561/2004 Sb.).

Následně ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z našeho školního vzdělávacího programu. Současně se ředitelka mateřské školy dohodne se zákonným zástupcem dítěte na:

- způsobu ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech (přezkoušení dítěte v mateřské škole)
- termínu ověření, včetně náhradních termínů

Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte na ověření výstupů individuálního vzdělávání v daném termínu. V případě, že zákonný zástupce dítěte nezajistí účast dítěte u ověření ani v náhradním termínu, ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte. V tomto případě dítě nastupuje plnění PŠD formou pravidelné docházky do MŠ od následujícího dne od ukončení individuálního vzdělávání.

4.3 Charakteristika tříd

Děti jsou rozdělené do dvou tříd podle věku. Podle toho je vytvářen denní program, který je zaměřen na následující aktivity:

Broučci (děti ve věku 2 – 5 let)

- postupná adaptace za pomoci rodičů na nové prostředí a nové lidi, režim dne

- pozvolné, nenásilné zapojování do denních činností
- dostatečný prostor na vyjádření potřeb a přání dětí
- respektování individualit dětí – adaptační problémy, stravování, specifické problémy
- učení se základům společné hry, podělit se o hračku, neubližovat si navzájem
- učení se reagovat na pokyn učitelky, umět poslechnout
- zvládání základy hygieny, sebeobsluhy, stolování
- seznamování se s okolím školky, zahrada

Sluníčka (děti ve věku 5 – 7 let)

- zapojování se do všech činností během dne
- rozvíjení již osvojených dovedností a návyků (hygiena, sebeobsluha, kultura stolování)
- přizpůsobení se větším nárokům na svou osobu (zvládání „řádu svobody a povinností“, rozpoznání hranice asertivního chování, odpovědnost za své chování, rozhodování)
- získávání a prohlubování nových dovedností (dokázat vyřídit vzkaz, orientovat se v budově školy, znát děti ve třídě)
- rozvíjení psychické zdatnosti (větší samostatnost, uvědomování si svého okolí)
- rozvíjení fyzické zdatnosti (zvládání delších vycházek, koordinace pohybů při cvičení, tanci)
- rozvíjení hry, jemné a hrubé motoriky
- rozvíjení pracovních dovedností a výtvarných technik (kreslení, malování, modelování, stříhání, lepení)
- skupinová práce
- návštěva kulturních programů
- objevování a experimentování v oblasti ekologie
- zdraví
- dopravní situace
- logopedie

Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hry, aby je mohly ukončit nebo se k nim vrátit. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby se děti zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají ve třídě možnost se realizovat ve velkých

i malých skupinách. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám dětí.

4.4 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V naší mateřské škole vzděláváme děti od dvou let do tří let. Záměry a cíle našeho ŠVP jsou vhodné i pro vzdělávání těchto dětí, přičemž je nutné zajistit podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Dvouleté děti jsou zařazovány do třídy Broučků. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelky uplatňují laskavě důsledný přístup k dítěti, dítě pozitivně přijímá. Učitelce, která se těmito dětmi pracuje, je k dispozici chuť. Učitelky aktivně podněcují pozitivní vztahy s dítětem, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Ve spolupráci se zřizovatelem průběžně vytváříme podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let. Dvouleté děti mají dosud k dispozici:

- vybavení podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti
- nastavení srozumitelných pravidel pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- dostatečné zázemí pro zajištění hygieny dítěte
- šatnu s dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby
- vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek)
- podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- specifické pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty

V nejbližším období zajistíme i zbytek podmínek potřebných k zajištění vzdělávání dětí mladších tří let. Jedná se o:

- více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím zajistíme bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti
- úpravu prostředí třídy tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu „Rok v naší školičce“

„VŠECHNO, CO OPRAVDU POTŘEBUJU ZNÁT, JSEM SE NAUČIL V MATEŘSKÉ ŠKOLE“

Robert Fulghum

5.1 Zaměření ŠVP PV

Cílem našeho ŠVP PV „Rok v naší školičce“ je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou i sociální samostatnost, základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, základy kompetencí pro život a vzdělání, pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, pro schopnost být sama sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální komunitě, v kulturní a multikulturní společnosti, položit základy pro celoživotní učení i pro schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot - to vše na úrovni přizpůsobené věku předškolního dítěte, elementárním možností jeho chápání a vidění světa s přirozenými životními souvislostmi a okolnostmi, v nichž dnešní dítě vyrůstá.

Abychom naplnili cíle našeho ŠVP, respektujeme všechny oblasti rozvoje dítěte a v maximální možné míře se snažíme v MŠ vytvářet podmínky pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dětí, rozvíjet jejich samostatnost, sebevědomí a tvořivost. Chceme, aby se tu všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu. Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

V naší mateřské škole máme možnost bezprostředního kontaktu s přírodou v blízkém okolí. Tato skutečnost je důležitá pro aplikaci environmentální výchovy. Odráží se především v rozvoji povědomí dětí o přírodním a kulturním prostředí, kterým je dítě obklopeno, vytvářením pozitivního vztahu k němu, ochranou životního prostředí. Úzce však souvisí i s morálními aspekty - úctou k životu a jeho ochranou.

Úkolem mateřské školy je doplnit rodinnou výchovu, obohatit denní program dítěte a vytvořit podnětné prostředí podporující jeho aktivní rozvoj a učení. Naši pedagogičtí pracovníci se snaží usnadnit dítěti jeho další životní a vzdělávací cestu, snaží se maximálně podporovat jeho individuální rozvojové možnosti. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Vyhýbáme se negativním slovním komentářům, dostatečně oceňujeme a hodnotíme konkrétní projevy a výkony dítěte.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Učit děti žít spolu, vážit si jeden druhého, hrát si spolu, respektovat se navzájem.
- Učit děti umět hrát si tak, aby nikomu neubližovaly, nikoho ani sebe neohrožovaly
- Učit děti mít radost ze hry, bavit se hrou a s chutí objevovat svět, dokázat je tvůrčím způsobem zaujmout.
- Ukazovat dětem různými formami působení a činností, že naše třída a školka jsou bezpečným místem na světě. Lidé, se kterými jsou tu v kontaktu, je mají rádi a počítají s nimi, že my, učitelky, se na ně těšíme, máme radost z každého jejich úspěchu, nasloucháme jim a ony nám můžou důvěřovat.
- Dbát o to, aby ve třídě byl klid a pohoda, vytvářet k tomu podmínky a svým působením tyto podmínky umocňovat.
- Motivovat děti k tomu, aby řeč užívaly jako aktivní nástroj komunikace, aby sdělovaly své pocity a zážitky, uměly si popovídat s dětmi i dospělými.
- Ponechávat dětem dostatek prostoru k seberealizaci ve všech činnostech (pohybových, výtvarných, pracovních) i v činnostech, které rozvíjejí jejich grafomotoriku, vnímání, myšlení, schopnost vyjadřování apod., přičemž je dbáno na to, abychom:
  - nesrovnávali výkony jednotlivých dětí
  - ocenili snahu každého dítěte
  - vytvářeli příležitosti k vnitřní motivaci dítěte
  - ukázali, jak zajímavá a dobrodružná činnost je učení
- Zapojovat rodiče do spolupráce s mateřskou školou, informovat je o pokrocích jejich dítěte

Výše uvedené cíle jsou dlouhodobé a prolínají se všemi činnostmi dětí ve věku od tří do šesti let, na nichž se podílejí během vzdělávacího procesu v mateřské škole.

Klíčové kompetence jsou definovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého dítěte. Kompetence jsou činnosti, které se propojují a doplňují a kladou si za cíl:

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj řečových schopností a komunikativních dovedností
- rozvoj smyslového vnímání, paměti, pozornosti, představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti a posilování přirozených poznávacích citů

- rozvoj pozitivních citů dítěte ke vztahu k sobě, k ostatním lidem a k okolí
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvoj mravního a estetického vnímání a vztahu ke světu, životu, kultuře
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se a spolupracovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Získané dovednosti vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Komunikativní kompetence – vede k rozvoji souvislého vyjadřování a mluvní pohotovosti. Dítě se učí hovořit ve větách, vyjadřovat své myšlenky, prožitky a pocity. Učí se vyprávět, diskutovat, naslouchat druhým a porozumět slyšenému. Průběžně si rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Kompetence sociální a personální - učí pozitivnímu pohledu na svět i sebe sama, učí se vytvořit si svůj názor a vyjádřit jej.

Kompetence k učení – prostřednictvím intervence se dítě učí vědomě, rozvíjí se u něj volní vlastnosti a schopnost soustředit se. Dítě se učí sebekontroly a hodnocení svých osobních pokroků.

Kompetence k řešení problémů - učí dítě samostatně zvládat nové situace, zvyšovat sebedůvěru při rozhovoru a řešení nových úloh při komunikaci.

Kompetence občanské - dítě se učí naslouchat, současně si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Ve třídách běžného typu postupuje výchovně vzdělávací činnost podle školního vzdělávacího programu, který je vypracován v souladu s principy definovanými v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Jeho základem je osobnostně orientovaná prožitková předškolní výchova. Program je rozpracován do týdenních a měsíčních tematických plánů, které jsou podrobovány průběžné kontrole. ŠVP umožňuje přizpůsobení třídních a individuálních vzdělávacích programů dětem se SVP a dětem nadaným a mimořádně nadaným.

Cílem ŠVP není předávat hotové a neměnné poznání, ale tvořit podmínky pro individuální cestu pro vlastní poznávací procesy dítěte na základě vnímání světa vlastními smysly, hledání a objevování tajů a krás přírody, vzbuzováním zájmu o přírodu, a tak uvádět děti do poznávání a chápání jevů a dějů v konkrétním prostředí a s ukotvením v nejbližším

okolí. Cílem je vychovávat děti ke zdravému životnímu stylu, vést je ke hře, tvořivosti, rozvíjení svých schopností, fantazii a myšlení.

5.3 Vzdělávací oblasti a očekávané cílové dovednosti dítěte

Dítě a jeho tělo

- pohyb a pohybová koordinace
- nápodoba pohybů
- koordinace ruky a oka
- sebeobsluha
- orientace v tělním schématu

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- slovní zásoba
- formální vospělost řeči
- gramatická správnost řeči
- stavba vět
- úroveň verbální komunikace
- kvalita slovního projevu

Poznávací schopnosti a funkce

- vnímání
- pozornost, soustředěnost
- paměť
- tvořivost, vynalézavost, fantazie
- rozlišování obrazných znaků a symbolů
- grafické a výtvarné vyjadřování
- časoprostorová orientace
- základní matematické, číselné a početní pojmy a operace
- číselné a matematické představy
- řešení problémů a myšlení

Sebepojetí, city, vůle

- sebeuvědomění a sebeuplatnění
- sebeovládání a přizpůsobivost

- vůle, vytrvalost
- respektování pravidel
- city a jejich projevy

Dítě a ten druhý

- komunikace s dospělým
- komunikace s dětmi
- sociabilita a spolupráce

Dítě a společnost

- společenská pravidla a návyky
- zařazení do třídy (skupiny dětí)
- zapojení do společných her, spolupráce na činnostech
- první seznámení s geograficky blízkým sousedem - Saskem

Dítě a svět

- adaptabilita ke změnám
- poznatky, sociální informovanost
- zdraví a bezpečí

5.4 Formy a metody vzdělávání

Celý vzdělávací proces je založen na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a kooperativním učení. Všechny činnosti se navzájem prolínají tak, že dítě má pocit, že vše, co se odehrává v mateřské škole, je pouze hra. Vzdělávání pro dítě musí být činností přirozenou a pro pedagoga činností cílevědomou. Proto uplatňujeme aktivity spontánní i řízené a dbáme na jejich vyváženost. Nabízíme takové prostředí a příležitosti, které umožňují dítěti poznávat, přemýšlet, chápat a rozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem.

V naší mateřské škole využíváme ke vzdělávání dětí těchto forem a metod:

FORMY:

- Prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí
- Situační učení založené na vytváření a využívání situací
- Spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby
- Aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené

METODY:

- Metody založené na prožitku
- Metody založené na vzoru
- Metody založené na hře
- Metody založené na pohybu
- Metody založené na manipulaci a experimentu
- Metody založené na komunikaci
- Metody založené na tvoření
- Metody založené na fantazii
- Metody založené na myšlenkových operacích

Používané formy a metody vzdělávání mají s charakter hry a zajímavých činností, jež svou podstatou děti motivují k samostatnému poznávání a objevování. Učitelé díky nim probouzejí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností v menších či větších skupinách nebo v činnostech individuálního charakteru. Nabízené formy a metody vzdělávací práce vycházejí z možnosti dětské volby, stavějí na zvědavosti a věkově specifické potřebě dítěte objevovat. Velký význam klademe vzdělávání formou polodenních i celodenních výletů.

Vzdělávání probíhá v jednotlivých třídách s ohledem ke specifickým potřebám dětí, a to na základě zpracovaného třídního vzdělávacího programu, který je rozvržen do časových úseků. Vzdělávání se přizpůsobuje kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí každé věkové skupiny, přičemž jsou při vzdělávání v plné míře respektována vývojová specifika dítěte. Dle možností je zajištěno prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k aktivnímu rozvoji a učení dítěte. Vzdělávání je vázáno jak k potřebám obecným daným věkem, tak k potřebám individuálním jednotlivých dětí. Vzdělávání se orientuje k oblastem působení, které vycházejí od dítěte a mezi nimiž je vše vzájemně provázáno a propojeno.

5.5 Funkční gramotnosti

Všichni pedagogové pravidelně zařazují všechny funkční gramotnosti do běžné vzdělávací práce. K naplnění používají mimo každodenně prolínajících činností vycházejících ze vzdělávacích oblastí také projekty a pracovní dílny.

Čtenářská gramotnost

Cíl: Procvičovat dovednosti související s přípravou na čtení a psaní.

Pedagogové podporují:

- pozitivní přístup ke knize, časopisu, k divadlu
- pozitivní přístup k četbě a k aktivnímu prožití příběhu, vnímání ilustrací
- logopedickou prevenci
- rozvoj grafomotorických dovedností

Činnosti:

- pravidelná četba pohádek a příběhů na pokračování a práce s textem
- divadelní představení v MŠ, návštěva libereckých divadel
- alternativní činnosti (předškoláci a děti s odkladem školní docházky) - návštěva místní knihovny, volný přístup ke knihovně
- námětové hry - Na knihovnu, Na divadlo...
- obrázkový a metodický materiál - Jazyk a řeč, Obrázky k hláskám, Soubor grafomotorických cvičení, metodické materiály – Raabe, Edulab

Předmatická gramotnost

Cíl: Podněcovat matematické představy dětí.

Pedagogové podporují:

- činnosti související s matematickými představami – geometrické tvary, pojmy - více, méně, menší, větší
- představy o číslech a číselných řadách (třídít, řadit, porovnávat)
- orientaci v prostoru
- časové vztahy
- řešení problémových situací

Činnosti:

- didaktické hry, pracovní listy, hlavolamy, společenské hry – Domino
- metodické materiály

Přírodovědná gramotnost

Cíl: Podporovat rozvoj přírodovědné gramotnosti – ochrana životního prostředí, environmentální problematika, zdraví člověka.

Pedagogové podporují:

- činnosti seznamující se základními poznatky o světě lidí, přírody, kultury a techniky
- aktivity spojené s ochranou přírody
- aktivity spojené s uvědoměním si možnosti ohrožení svého zdraví

Činnosti:

- vycházky do přírody
- námětová hra „Na popeláře“
- didaktické hry - Tajemství přírody, Hospodářství
- encyklopedie - Planeta země, Domácí zvířata, Hmyz..., magnetická tabule - Ekologie..., DVD - Lidské tělo

Sociální gramotnost

Cíl: Podpora rozvoje sociálních a společenských návyků, postojů.

Pedagogové podporují:

- sebeuvědomování, sebeovládání
- kooperaci ve skupině, spolupráci na plnění společného úkolu
- respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů

Činnosti:

- využití poznatků ze seminářů globálního rozvojového vzdělávání pro učitele MŠ - tvoření pravidel třídy, diskusní a komunitní kruh
- didaktické hry – Kdo to je? Trojice obrázků
- encyklopedie
- využití kolektivní výtvarné práce
- námětové hry – Na rodinu, Na dopravu...
- konstruktivní stavebnice

Informační gramotnost

Cíl: Seznámit děti se základními informačními technikami a možnosti jejich využití.

Pedagogové podporují:

- činnosti podporující práci s encyklopediemi, DVD, CD přehrávačem, telefonem, počítačem, s interaktivní tabulí

Činnosti:

- práce s encyklopediemi – vyhledávání informací
- výukové programy na DVD – Lidské tělo, Bezpečná školka

- poslech hudby a pohádek na CD
- hra s telefonem
- výukové programy pro PC

Jazyková gramotnost

Cíl: Správná výslovnost jednotlivých hlásek mateřského jazyka, gramatická správnost a plynulost řečového projevu.

Pedagogové podporují:

- logopedickou prevenci, správnou výslovností hlásek
- rozvoj slovní zásoby dítěte

Činnosti:

- hry pro rozvoj slovní zásoby
- procvičování slovní zásoby
- logopedická prevence
- hry a práce s obrázky

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a mimořádně nadaných

5.6.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je zabezpečena nezbytná speciálně pedagogická podpora na základě § 16 zák. 561/2004 Sb., a vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných. Jedná se o systém podpůrných opatření 1. – 5. stupně.

- **Podpůrná opatření 1. stupně**

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Pokud u dítěte nepostačuje přímá podpora učitelem nebo jiným pedagogickým pracovníkem a obtíže dítěte vyžadují součinnost více pedagogických pracovníků navzájem nebo se zákonným zástupcem dítěte, vytváří pověřená učitelka ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky plán pedagogické podpory (PLPP). Jedná se o podpůrná opatření 1. stupně, která zavádíme tehdy, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, atd.

PLPP je velmi jednoduchý a strukturovaný plán, který nastavuje pravidla častějšího vyhodnocování pokroku dítěte, poskytování motivující zpětné vazby vždy s přihlédnutím k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte. Organizace výuky pak zohlední postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám se střídají činnosti (formy i druhy) nebo se naopak postupy fixují a vytváří se pevné struktury potřebné k vytváření vědomostí a dovedností.

PLPP má písemnou podobu. Jeho obsahem je popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, stanovení cílů podpory, návrh konkrétních podpůrných opatření 1. stupně a stanovení způsobu a termínů vyhodnocování naplňování plánu. Pověřená učitelka seznámí zákonného zástupce dítěte s PLPP a zváží jeho případné připomínky. Zákonný zástupce svým podpisem potvrdí, že byl s PLPP seznámen. S obsahem PLPP seznámí také všechny pedagogické pracovníky, kteří se budou podílet na provádění PLPP.

Pověřená učitelka nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. S výsledkem hodnocení seznámí ředitelku školy, společně pak zákonného zástupce dítěte a navrhnou další postup pro práci s dítětem (ukončení PLPP, změna konkrétních podpůrných opatření, doporučení využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení, atd.).

- **Podpůrná opatření 2. – 5. stupně**

Individuální vzdělávací plán (IVP)

IVP zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.

Po obdržení doporučení ŠPZ ředitelka školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte, bez kterého nelze IVP vypracovat. Tento souhlas obsahuje výslovné vyjádření zákonného zástupce, že souhlasí s poskytováním podpůrných opatření podle doporučení ŠPZ, že chápe důsledky vyplývající z poskytování vzdělávání podle IVP a byly mu poskytnuty informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření podle IVP mohou nastat. Současně zákonný zástupce podává Žádost o povolení individuálního vzdělávacího plánu pro své dítě.

Poté ředitelka školy pověří vybranou učitelku sestavením IVP dítěte. Návrh IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení ŠPZ. Při tvorbě IVP

spolupracuje pověřená učitelka s pracovníkem ŠPZ, s dalšími pedagogickými pracovníky MŠ a se zákonným zástupcem dítěte.

IVP má písemnou podobu a musí být v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. Vychází ze ŠVP a obsahuje doporučená podpůrná opatření, mezi něž patří:

- úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče (logopedie)
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních speciálních učebních pomůcek
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.
- asistent pedagoga, atd.

S IVP seznámí pověřená učitelka všechny pedagogické pracovníky, pracovníka spolupracujícího ŠPZ a zákonného zástupce dítěte, kteří tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Podle potřeby lze IVP doplňovat a upravovat během školního roku na základě průběžného hodnocení pověřeným učitelem. O naplňování IVP informuje pověřený učitel ředitele školy a zákonného zástupce žáka ve stanovených termínech.

Za zajištění podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřeb je odpovědná ředitelka. Vedoucí učitelka zodpovídá za vypracování IVP, průběžné vyhodnocování poskytování podpůrných opatření, za komunikaci s PPP či SPC.

5.6.2 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet. MŠ zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (PLPP, IVP).

Při vzdělávání dětí jsou v rámci integrovaných bloků vytvářeny podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Dětem, které projevují známky nadání, je věnována zvýšená pozornost zaměřená na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále

rozvíjely. V případě, že se jedná o výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, je zákonným zástupcům dítěte doporučeno vyšetření ve ŠPZ. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je doručeno doporučení školského poradenského zařízení, je postupováno při vzdělávání takového dítěte podle PLPP. Pokud ŠPZ identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování IVP, je postupováno při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Při tvorbě realizaci a vyhodnocení PLPP a IVP nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte je uplatňován stejný postup jako v případě dítěte se SVP, který může ředitelka školy vhodně upravit s přihlédnutím ke konkrétním vzdělávacím možnostem dítěte a oprávněnému zájmu jeho zákonného zástupce.

6. Vzdělávací obsah a časový plán ŠVP „ROK V NAŠÍ ŠKOLIČCE“

Program „Rok v naší školičce“, je rozpracován tak, aby rozvíjel celou osobnost dítěte, jeho fyzické, psychické i sociální kompetence. Program je založen na vnitřní motivaci dětí a jejich aktivní účasti, podporuje prožitkové učení hrou a činnostmi. Obsahové celky programu jsou navázány k určitému tématu, který je dětem blízký. V rámci integrovaného tematického celku je základní téma rozvíjeno do hloubky i do šířky a realizováno na základě prožitkového učení. Vzdělávací cíle a záměry jsou rozpracovány v TVP (třídní vzdělávací plán). V případě potřeby vstupují do TVP doplňkové programy.

6.1 Integrované bloky

1. Těšíme se do školky
2. Barevný podzim
3. Kouzelný čas adventu
4. Paní zima kraluje
5. Jaro se už směje, sluníčko nás hřeje
6. Hrajeme si celý den

Učitelky mohou podle podmínek, aktuální situace, zájmu, potřeb a schopností dětí členění měnit, doplňovat, přeskupovat, aktuálně přejmenovat a podtémata podle potřeby opakovat.

IB: Těšíme se do školky /září/

Časový rozsah: přibližně 4 týdny

Charakteristika a záměr a integrovaného bloku

V tomto období – začátek září – přicházejí děti zpět do mateřské školy. Pro některé děti je to úplně poprvé. Setkávají se se známými kamarády a přivítají mezi sebe děti nové. Je to období adaptace, které se někdy neobejde bez slziček. Děti si sdělují zážitky z prázdnin, co nového prožily, co zajímavého navštívily, s kým se potkaly... Navazují nová přátelství. Nově přichozí se seznamují s prostředím, třídou, zahradou, celou školou, s učitelkami a celým personálem. Musí si zapamatovat svoji značku, své místo ve třídě, šatně a jídelně, učí se přizpůsobit režimu ve škole. Nejmenším dětem pomáhají s adaptací rodiče, kteří mohou své děti doprovodit až do třídy. Chceme, aby toto období bylo pro děti radostné, protože první zážitky a zkušenosti se školou a novým prostředím mohou dlouhodobě ovlivnit vztah dítěte ke škole.

Kompetence

1. kompetence k učení

- vést děti k pozorování, zkoumání, objevování nového a všímání si souvislostí
- všimnout si toho, co se kolem nás děje
- snažit se nebo dokázat porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí

2. kompetence k řešení problémů

- vést děti k vnímání problémů jako samozřejmou součástí života a učení

3. kompetence komunikativní

- vést děti k užívání přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, pocitů, názorů
- užívat svých komunikačních schopností k dalšímu učení

4. kompetence sociální a personální

- samostatně rozhodovat o svých činnostech, vyjádřit svůj názor
- spolupodílet se na společných rozhodnutích
- učit se vnímat hodnoty spojené s kultivovanými vztahy mezi lidmi
- zaměřit se na schopnost adaptovat se na prostředí a jeho běžné proměny

5. kompetence činnosti a občanské

- podporovat zájem dětí o druhé, o to, co se kolem děje, vážit si práce druhých
- odpovědně přistupovat ke hře i k zadaným úkolům
- vnímat svou sounáležitost s přírodním a společenským prostředím

Dílčí vzdělávací cíle

- pomáhat dětem překonávat počáteční ostych a nedůvěru při příchodu z rodinného prostředí do nového kolektivu
- seznamovat se s novými kamarády
- zapamatovat si své jméno, jména kamarádů, svoji značku a místo, kam si ukládáme své věci
- naučit děti vnímat režimové uspořádání dne
- podpořit rozvoj hygienických návyků a jejich upevnování
- vést děti k projevování svých potřeb
- společně s dětmi si vytvořit pravidla společného soužití
- seznámit děti se všemi, kteří o ně pečují, přiblížíme jim jejich úlohu v péči o ně
- seznámit děti s prostředím zahrady a blízkým okolím

- vést děti k projevování svých potřeby, umět komunikovat a vyjadřovat svá přání a pocity
- vést děti k vnímání přírody, života v ní

Vzdělávací nabídka

- v činnostech převažuje volná hra ve třídě
- volné hry na zahradě
- individuální výstupy učitelky s loutkou (hračkou nebo maňáskem)
- volné výtvarné činnosti
- diskusní kruh (s rodiči)
- rituály
- jednoduché pohybové hry s pravidly
- artikulační, řečové a sluchové hry, hry se slovy
- spontánní hra
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomění si vztahů mezi lidmi
- jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování oblékání, úklidu

IB: Barevný podzim /říjen - listopad/

Časový rozsah přibližně: 8 týdnů

Charakteristika a záměr bloku

Název tohoto tématu přináší činnosti související s podzimem, přírodou, pohybem a zdravím v tomto období. V popředí jsou výlety do přírody s pozorováním všech znaků podzimu. Pozorujeme změny počasí, barvy podzimní přírody, odlet stěhovavých ptáků, dozrávání podzimních plodů. Je to období podzimních prací na zahradách a polích, rozšiřujeme si znalosti o plodech podzimu i jejich využití. Zapojíme se do sběru a experimentování s materiály. Seznámíme se se zvířaty na poli, ukážeme si, jak se připravují na příchod zimy. Rytmizujeme říkadla, cvičíme se jazýčky. Důležitou součástí je pokračování v adaptačním procesu.

Kompetence

1. kompetence k učení

- rozvíjet schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení
- vést děti k uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích

2. kompetence k řešení problémů

- řešit problémy na základě bezprostřední zkušenosti, využívat při tom svoji fantazii a představivost
- učit děti vnímat problémy jako samozřejmou součást života a učení

3. kompetence komunikativní

- vést děti ke vstřícné komunikaci se svým okolím
- průběžně rozšiřovat slovní zásobu dětí
- vést děti k vyjadřování svých myšlenek a pocitů
- seznámit děti s užitím technických informačních prostředků k vlastnímu rozvoji učení

4. kompetence sociální a personální

- naučit děti adaptovat se na prostředí a jeho běžné změny
- naučit děti v běžných situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla
- vést děti spolupodílet se na společných rozhodnutích

5. kompetence činnostní a občanské

- naučit děti snažit se své činnosti plánovat, řídit
- naučit děti zachovávat pravidla společenského soužití ve skupině naučit děti chovat se bezpečně k sobě a ohleduplně k druhým
- naučit děti vnímat svou sounáležitost s přírodním prostředím
- naučit děti chránit hodnoty spojené se zdravím

Dílčí vzdělávací cíle

- pobytem na zahradě školy a v přírodě podporovat tělesný rozvoj a zdraví dětí
- zaměřit se na komunikaci s vrstevníky i dospělými v rámci doznívání adaptačního procesu
- maximálně podpořit rozvoj tvořivosti a poznání při práci s přírodninami
- vést děti k elementárnímu chápání proměn v přírodě
- podpořit rozvoj vlastních zájmů dětí na základě jejich potřeb
- vést děti k větší samostatnosti při práci a sebeobsluze
- postupně vést děti k poznání, že tak, jak se svobodně rozhodnu, ponesu za své rozhodnutí odpovědnost
- rozvíjet schopnost přizpůsobovat se změnám
- procvičit si časové pojmy

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka

- hry zaměřené na procvičení smyslových orgánů
- prohlížení knih a encyklopedií, vyprávění nad obrázky – poznávání lidského těla, změn způsobených stářím
- koláže, kresba, malba, lepení, vystřihování
- třídění, porovnávání, poznávání, počítání
- skládání obrázků z geometrických tvarů – poznávání základních tvarů
- námětové hry, konstruktivní, dramatizace
- zdolávání překážek v terénu i ve třídě
- vyprávění, diskuse, rozhovory k tématu
- vytváření zdravých životních návyků
- činnosti motivující k ochotě a snaze pomáhat
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem
- smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu a úpravy prostředí
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, počasí, ovzduší, roční období)

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou

IB: Kouzelný čas adventu /prosinec/

Časový rozsah: přibližně 3 týdny

Charakteristika a záměr bloku

Předvánoční čas pro nás začíná příchodem Mikuláše. Seznamujeme se s tradicemi, zvyky, posloucháme a učíme se koledy, vánoční písně a básně. Připravujeme se na společně strávené vánoční dopoledne s nadělováním. Starší děti si samy pečou cukroví, vyrábíme vánoční přání, ozdoby, svícný, zdobíme třídy a celou školu. Vánoční těšení a přípravy skončí slavnostním nadělováním s vánočním programem. Čas Vánoc je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, pro rozhovory na téma rodina.

Kompetence

1. kompetence k učení

- vést děti k soustředění se na danou činnost
- podpořit dětské sebevědomí a pocit radosti z toho, co dokázaly a zvládly
- naučit děti hodnotit svoje pokroky

2. kompetence k řešení problémů

- naučit řešit náročnější problémy s pomocí dospělého
- dokázat využít logických postupů, při řešení myšlenkových problémů

3. kompetence komunikativní

- vést děti k vyjádření svých myšlenek, pocitů a nálad
- komunikovat bez zábran a ostychu

4. kompetence sociální a personální

- dokázat se při společenských činnostech domlouvat a spolupracovat mezi sebou
- naučit děti citlivosti a ohleduplnosti vůči druhým
- prosadit se, ale i přizpůsobit se ve skupině

5. kompetence činnostní a občanské

- podporovat zájem o druhé, o to co se kolem děje, vážit si práce druhých
- vést děti k uvědomění si, že chováním mohou ovlivnit prostředí, ve kterém žijeme
- vést děti k uvědomění si práv a práv druhých

Dílčí vzdělávací cíle

- posilovat pobyt na zdravém vzduchu a otužovat tělesný rozvoj a zdraví dětí
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- podpořit dětskou fantazii a kreativitu
- podpořit rozvoj tvořivosti
- přiblížit dětem tradice Vánoc
- vést děti k sociální soudržnosti
- posilovat kultivovaný projev dětí
- posilovat dodržování základních pravidel společenského chování
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního pojmu, vyjadřování)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané)
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Nabízené činnosti

- hry pohybové, hudebně pohybové, námětové
- výtvarné a pracovní činnosti
- zpěv, recitace, dramatizace
- činnosti podporující radost dítěte ze společných her, podpora přátelství a lásky k druhému
- seznamování s významem tradic
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii
- komentování zážitků a aktivit
- činnosti, při kterých dítě vyjadřuje samostatně myšlenku, pocity, přání a úsudek
- činnosti zaměřené na koordinaci lokomoce, sladění pohybu s hudbou

IB: Paní zima kraluje /leden - únor/

Časový rozsah: přibližně 10 týdnů

Charakteristika a záměr bloku

Seznamujeme se s charakteristickými znaky zimy a počasí (ochlazování, mráz, sníh, led, rampouchy; vlastnosti a změny skupenství vody). Pozorujeme volně žijící zvířata a ptáky, pomáháme živočichům v zimě. Seznamujeme se se zimními sporty. Přibližujeme dětem, jak je důležité chránit si své zdraví – správně se oblékat v zimním období. Hrajeme si na lékaře, poznáváme části lidského těla a překonáváme strach z návštěvy ordinace. V období masopustu se těšíme na karneval, vyrábíme si masky, vyzdobíme třídy a celou mateřskou školu.

Kompetence

1. kompetence k učení

- vést děti k soustředění se na danou činnost a umění ji dokončit
- umět se radovat z toho, co děti samy dokázaly a zvládly
- podpořit experimentování a uplatnění získaných poznatků pro další učení

2. kompetence k řešení problémů

- podněcovat děti k samostatnému řešení jednodušších problémů
- podporovat používání číselných a matematických pojmů
- vést k pochopení, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli

3. kompetence komunikativní

- vést děti k vyjádření svých prožitků, pocitů a nálad různými prostředky (řečovými, hudebními, výtvarnými, dramatickými ...)
- dokázat ovládat svou řeč, rozumět slyšenému, dokázat slovně reagovat
- vyžívat informační a komunikační prostředky

4. kompetence sociální a personální

- odhadnout své jednání, nést důsledky
- projevovat citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoci slabším
- být tolerantní k druhým a k odlišnosti jiných lidí
- vést je k samostatnému rozhodování o svých činnostech, vyjádřit svůj názor

5. kompetence činnostní a občanské

- uvědomit si svá práva, ale i práva druhých, hájit je, ale i respektovat

- uvědomit si, že svým jednáním a chováním se podílíme na prostředí, ve kterém žijeme a můžeme je ovlivnit

Dílčí vzdělávací cíle

- posilovat pobytem na zdravém vzduchu a otužovat tělesný rozvoj a zdraví dětí
- rozvíjet řečové a jazykové schopnosti
- podporovat rozvoj tvořivosti a fantazie
- posilovat přirozené poznávací city
- posilovat schopnosti záměrně řídit svoje chování
- vést děti k dobrým sociálním vztahům – vzájemná úcta, respektování druhého
- rozvíjet dovednosti v oblasti jemné motoriky a koordinace
- posilovat osvojování poznatků o svém těle a jeho zdraví
- rozvíjet naše smysly, přechod od konkrétního k názornému
- vytvářet společně pravidla společného soužití
- učit chránit prostředí kolem nás a rozpoznávat, že i lidskou činností je možno je poškodit

Vzdělávací nabídka

- činnosti umožňující dítěti samostatně se rozhodnout o formě pohybového cvičení
- činnosti zaměřené na rozvoj jemné motoriky
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, materiálem,
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých nemocí a závislostí
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
- plánovité rozvíjení slovní zásoby
- slovesné, literární, výtvarné a dramatické činnosti
- probouzení zájmu o knihy
- činnosti podporující působení na rozvoj volního úsilí s učením dokončit započatou práci

- grafické napodobování symbolů, tvarů a čísel
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem
- činnosti vyžadující obhajování vlastních názorů, rozhodování
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku

IB: Jaro se už směje /březen - duben/

Časový rozsah: přibližně 8 týdnů

Charakteristika a záměr bloku

Název tématu vypovídá o probouzení jarní přírody. Sama příroda pro nás chystá řadu pozorování a činností, které s ní souvisí. Je motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvami i přírodninami. Pro tento integrovaný blok je maximálně využita příroda v okolí MŠ a zahrada školy, kam je přenášena řada činností spojených s pohybem a experimentováním.

Seznamujeme děti s charakteristickými znaky jara, pozorujeme barevnou probouzející se jarní přírodu a její změny. Poznáváme květiny, ovocné stromy, rostliny, jarní počasí. Poznáváme a seznamujeme se se životem hmyzu, ptáků, domácích zvířat a jejich mláďat. Připomínáme si lidové tradice vynášením Smrtky. Přivítáme svátky jara Velikonoce - společně barvíme kraslice, jarně zdobíme svoji třídu a celou školu, sejeme obilí do květníků. Učíme se básničky a písničky spojené s jarem.

Důležitým tématem IB je zdraví. Děti seznamujeme s tím, jak si chránit své zdraví, jaké jsou nebezpečné vlivy prostředí a jak mohou pečovat o své tělo. Naší snahou je přiblížit dětem předměty denní potřeby – jaký je jejich účel, vlastnosti a jak se používají.

V tomto období se s předškoláky připravujeme na zápis do školy. Navštěvujeme základní školu, seznámíme se prostředím a prostory školy, třídami a učitelkami. Děti se účastní vyučovací hodiny.

Kompetence

1. kompetence k učení

- vést děti k experimentování a uplatnění získaných poznatků pro další učení
- vést děti k tomu, aby uměly hodnotit svoje pokroky
- podpořit slovní aktivitu dětí, porozumění věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí

2. kompetence k řešení problémů

- naučit se řešit náročnější problémy s pomocí dospělého

- vést děti, aby se nebály chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- vést děti k pochopení, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli

3. kompetence komunikativní

- podporovat děti v komunikaci samostatně vyjadřovat své myšlenky, vést smysluplný dialog
- komunikovat bez zábran a ostychu
- průběžně rozšiřovat slovní zásobu
- vést děti k dokonalejší komunikaci
- rozvíjet dovednosti, které předcházejí čtení a psaní
- vést děti k vyjadřování svých prožitků, pocitů a nálad

4. kompetence sociální a personální

- naučit děti citlivosti a ohleduplnosti vůči druhým prosadit se, ale přizpůsobit se skupině
- vést děti k samostatnému rozhodování o svých činnostech, vyjádřit svůj názor
- podporovat vytváření pravidel spol. chování
- vést děti k napodobování prosociálního chování mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5. kompetence činnostní a občanské

- podporovat zájem dětí o druhé, o to, co se kolem děje, vážit si práce druhých
- vést děti k uvědomění si, že chováním mohou ovlivnit prostředí, ve kterém žijeme
- naučit děti rozpoznávat své slabé a silné stránky
- vést děti k odhadu rizik svých nápadů, jít za svým záměrem, ale také dokázat měnit cesty a přizpůsobit se daným okolnostem

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- respektovat jeden druhého, vytvářet si další společná pravidla
- rozvíjet pozitivní city, podporovat získání sebedůvěry
- učit se sebeovládání
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- přiblížit dětem tradice svátků jara – Velikonoc
- podporovat u dětí fantazii a kreativitu
- rozvíjet řečové a jazykové schopnosti

- podporovat rozvoj tvořivosti
- posilovat přirozených poznávacích citů
- posilovat schopnosti záměrně řídit svoje chování
- rozvíjet dovednosti v oblasti jemné motoriky
- učit se schopnosti přizpůsobení se vnějšího prostředí i jeho změnám
- podporovat rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí- spolupodílet se na estetičnosti prostředí, ve kterém žijí

Vzdělávací nabídka

- vycházky kolem zahrádek, pozorování prvních jarních květin
- pozorování a vyprávění o změnách v přírodě
- vyhledávání jarních květin v knihách a encyklopediích
- vybarvování jarních květin - omalovánka
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- komentování zážitků a aktivit
- příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
- grafomotorická cvičení
- nácvik básniček a písniček k tématu
- pohybové hry s jarní tematikou
- cvičení motivované jarní přírodou
- pracovní listy s jarní tematikou

- pracovní činnosti
- pozorování v přírodě, pokusy

IB: Hrajeme si celý den /květen - červen/

Časový rozsah: přibližně 7 týdnů

Charakteristika a záměr bloku

Oslava svátku matek přináší mnoho zážitků a je dobrou půdou pro podtéma „Rodina a vše, co s ní souvisí“ (maminka, tatínek, jejich profese, sourozenci, prarodiče; chování, vzájemné vztahy a tolerance v rodině; poznávání vlastní identity a svého místa nejen v rodině).

Dalším významným tématem je příroda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody. Děti se setkávají s péčí o druhé v souvislosti s přírodou, významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti. Zvířata jsou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních a pěveckých činností. Činnosti jsou přenášeny ven na zahradu školy nebo do přírody.

V tomto období mají děti svůj svátek, který společně oslavíme soutěžemi a závodivými hrami. Také se vypravujeme do přírody hledat poklad a po cestě plníme zadané úkoly.

Jedním z podtémat vzdělávací nabídky v předprázdninovém období je kapitola „Hurá na prázdniny“. Vyprávíme si o naší zemi a městech, poznáváme život v dalších zemích a jiných kulturách. Dovídáme se, co je to zeměkoule a vesmír. Nezapomínáme si říct, jak se chránit před úrazy. Zařazujeme hry s dopravní tematikou a seznamujeme se s bezpečností silničního provozu.

Před prázdninami se loučíme s našimi předškoláky.

Kompetence

1. kompetence k učení

- podpořit aktivitu dětí a radost z toho co dokázalo
- podpořit získání elementárních poznatků o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- naučit děti ohodnotit své osobní pokroky

2. kompetence k řešení problémů

- vést děti k řešení problémů na základě svých zkušeností
- vést děti k schopnosti rozlišení, která řešení vedou k cíli a která ne
- vést děti k pochopení, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli

3. kompetence komunikativní

- vést děti k samostatnému vyjádření své myšlenky
- podporovat komunikaci s dětmi i s dospělými – v běžných situacích a bez zábran

- naučit děti domlouvat se gesty i slovy
- seznamovat děti s tím, že lidé se domlouvají i jinými jazyky

4. kompetence sociální a personální

- vést děti k samostatnému rozhodování o svých činnostech
- vést děti k obezřetnosti při setkání s cizími lidmi
- vést děti, aby byly schopné se ve skupině vrstevníků prosadit, ale i podřít
- vést děti k dodržování společných pravidel
- naučit děti k uvědomění si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky

5. kompetence činnostní a občanské

- vést děti k ochraně svého zdraví a ohleduplnosti ke druhým
- podněcovat u dětí zájem o druhé i o to, co se kolem děje
- naučit děti plánovat si a organizovat svoje činnosti a hry
- naučit děti smyslu pro povinnost ve hře i práci
- vytvářet v dětech povědomí o tom, že činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního pojmu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmů, radosti z objevování apod.), rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie)
- rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka

- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, odhad, porovnávání)
- prohlížení a četba knížek
- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuze nad problémem, vypravování)
- využívání přirozených podnětů a situací v životě a okolí dítěte k seznamování s elementárními reáliemi o planetě Zemi
- pozorování životních podmínek, životního prostředí, poznávání ekosystému
- přípravy a realizace společných zábav a slavností rozloučení s předškoláky)
- dramatické činnosti (předvádění, napodobování), mimické napodobování nálad
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou
- cvičení organizačních dovedností
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své a druhých, podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- senzomotorické a smyslové hry
- námětové hry, přirozené modelové situace, při nichž se dítě učí respektovat a přijímat druhého
- lokomoční pohybové činnosti, činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru
- společná setkávání, povídání, sdílení
- aktivity podporující iniciativu dítěte, vytváření podmínek k jejímu uplatnění

6.2 Projekty

Součástí vzdělávacího obsahu jsou dílčí projekty, které začleňujeme do jednotlivých integrovaných bloků dle potřeb a specifík jednotlivých tříd. Jejich naplňování vychází z věkových a individuálních zvláštností dětí. Časová realizace je 1 rok, tak jako integrované bloky. Projekty jsou rámcové, obsahují hlavní záměry a charakteristiku vzdělávací nabídky. Jejich rozpracování je předmětem TVP stejně jako jednotlivé integrované bloky. Jako prostředek k naplnění stanovených záměrů a cílů projektů jsou vybírány činnosti, které maximálně zohledňují možnosti dětí jednotlivých tříd, tematicky jsou však jednotné pro celou školu.

6.2.1 Anglický jazyk

Děti předškolního věku se v prostředí mateřské školy pravidelně a cíleně setkávají s anglickým jazykem. Anglický jazyk je zařazen jako součást výchovného programu u předškolních dětí. Pro větší efektivitu výuky jsou děti rozděleny do skupin s maximálním možným počtem 12. Didaktika nepřipomíná klasickou formu výuky se slovy jako prvky, ale využívá se různých činností a her přirozených pro tento věk dětí. Dochází tak k nepřímému, ale nejvíce efektivnímu učení.

Vzdělávací cíle projektu

- seznámit děti předškolního věku s cizím jazykem a připravit je na setkání s tímto jazykem na ZŠ
- podpořit zájem dětí a pozitivní přístup k cizímu jazyku
- schopnost porozumět jednoduchým pokynům pedagoga v cizím jazyce
- osvojení zvukové stránky jazyka
- teoretické, ale i praktické osvojení základní slovní zásoby a jednoduché tvoření vět
- rozvoj logického myšlení a představivosti
- rozvoj individuálních schopností každého dítěte
- schopnost samostatně řešit konkrétní úkoly
- schopnost rozvíjet vzájemnou spolupráci v kolektivu

Kompetence

1. kompetence k učení

- úvod do studia cizího jazyka a motivace k jeho učení
- nácvik a opakování slovní zásoby v přirozeném prostředí (barvy, hračky, nábytek, aj.)

2. kompetence komunikativní

- rozvoj výslovnosti a intonace pomocí písni, říkadel
- představování cizího jazyka stejným způsobem jako mateřského jazyka
- využívání vrozené schopnosti nápodoby mluveného slova

3. kompetence k řešení problémů

- činnosti s pracovními listy
- vyjádření smyslu slov pohybem
- třídění pojmů do skupin, rozlišování rozdílů, aj.

4. kompetence sociální a personální

- využívání rutinních postupů k posílení sebejistoty a důvěry
- komunikační interakce ve skupině
- vyjadřování vlastních pocitů či pocitů postav z pohádek a příběhů
- odměňování a hodnocení výkonu dětí

5. kompetence činnostní a občanské

- seznámení s tradičními svátky a oslavami v anglicky mluvících zemích, jejich porovnání s tradicemi ČR
- využívání rutinních činností k vedení převážné části hodiny pouze v angličtině

Činnosti

- pohybové, námětové a dramatické hry
- zahřívací aktivity – tzv. warm-up activity
- básně, písňe a říkadla se zapojením rytmu, tance, gest nebo pohybu
- poslech a dramatizace pohádek a příběhů
- grafomotorická cvičení a pracovní listy
- výtvarné činnosti

Materiály pro výuku

- učebnice a pracovní sešit Play Time (Oxford)
- flash cards – obrázkové karty
- originální hudební CD Play Time
- obrázkové knihy
- plakáty
- příběhy a pohádky na obrázcích
- omalovánky

- loutky
- maňásci
- samolepky
- motivační sešit pro každé dítě

6.2.2 Enviromentální výchova

Záměry a cíle našeho projektu směřují k naplnění této myšlenky Eltride Pausewangové: „Abychom pochopili pravidla ekologického chování a dokázali se jimi řídit, potřebujeme vlastnosti a schopnosti jako jsou láska k přírodě, omezování vlastních potřeb, šetrnost, schopnost rychle se přizpůsobit měnícím se podmínkám a schopnost vlastního úsudku a jednání. Předpokladem pro rozvoj těchto vlastností je ochota poznat sám sebe a síla pracovat na sobě. Základy je proto nutné položit již u malých dětí.“

Smyslem projektu je posílit oblast environmentální výchovy. Projekt je začleněn do jednotlivých integrovaných bloků podle specifik tříd. Hlavním tématem jsou roční období. Děti pozorují změny v přírodě a věnují se činnostem, které se v tomto čase nabízí.

Na podzim sbíráme plody, které využíváme je k různým aktivitám (třídění, přiřazování dle druhu apod.), listy z různých druhů stromů využíváme k pohybovým, výtvarným a pracovním činnostem. Učíme se poznávat houby a jejich význam pro zvěř a člověka. Jako objekty pro pozorování využíváme mravence a mraveniště, nasloucháme zvukům korun stromů a ptactva. Hrajeme si s přírodním materiálem.

Zimní počasí nabízí možnost pozorování ledu, jinovatky, experimentování se sněhem a poznávání jeho vlastností. V zimě se staráme o ptačí návštěvníky naší zahrady.

Na jaře experimentujeme s klíčením semen hrachu, fazolí a řeřichy. Vypravujeme se na delší pěší výlety, např. k naší řece. Seznamujeme se s tříděním odpadu.

Celoročně využíváme nabídku programů ekologické výchovy v projektu Mrkvička ve spolupráci se střediskem ekologické výchovy STŘEVLÍK.

Vzdělávací cíle projektu

- naučit se pojmenovávat plody a přiřazovat je k rostlinám, určit jejich význam a užitek, poznávat je hmatem
- rozpoznat listy podle tvarů a přiřadit je k příslušným rostlinám
- rozpoznat jehličnany podle jehlic
- pozorovat klíčení semen a růst nové rostliny
- vést děti k poznání, s čím se se mohou v lese setkat

- vést děti k odpovědnosti a péči o ptáky a lesní zvěř
- vytvářet a posilovat pozitivní vztah k přírodě a k prostředí, ve kterém žijeme
- pěstovat v dětech odpovědnost za své chování k okolí
- seznámit děti s významem třídění odpadu
- podporovat dětskou tvořivost a fantazii

V úrovni kompetencí se dostane do popředí:

- kompetence k učení
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

6.2.3 Péče o moje tělo

Hlavním záměrem projektu je vytvářet u dětí zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu. Projekt sleduje naplňování záměrů v několika oblastech.

Vzdělávací cíle projektu

- rozvíjet u dětí pohybové dovednosti s posílením tělesného zdraví a uvědoměním si vlastního těla
- vést děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí

Činnosti

- každodenní pohybové chvílky a zdravotní cviky
- dostatek přirozeného pohybu prostřednictvím pohybových her
- výlety do přírody, zdolávání přírodních překážek
- návštěvy tělocvičny s využitím náradí a náčiní
- využití zahrady a zahradního náčiní
- činnosti spojené s poznáním jednotlivých částí lidského těla
- čištění zubů – správná technika
- námětové hry na lékaře
- konstruktivní a grafické činnosti

6.2.4 Péče o zdraví

Vzdělávací cíle projektu

- přispět k posílení imunitního systému otužováním dětského organismu

Činnosti

- smyslové a psychomotorické hry
- sezónní sporty
- využití tělocvičny v zimním období
- činnosti a hry spojené s vhodným oblékáním
- činnosti zaměřené na otužování organismu
- ranní filtr
- divadlo, maňáskové scénky - hygienické návyky

6.2.5 Zdravé stravování

Vzdělávací cíle projektu

- vést děti ke zdravému stravování jako základu péče o své zdraví
- seznámit děti s významem zeleniny a ovoce v naší stravě, vitamíny

Činnosti

- spolupodílet se na přípravě jídla
- zařadit činnosti s poznáním zeleniny, ovoce a jeho zpracování
- hry „Na kuchaře“, „Na zahradníky“, „Na prodavače

6.2.6 Relaxace jako prostředek regenerace

Vzdělávací cíle projektu

- podporovat psychickou a fyzickou zdatnost dítěte

Činnosti

- čtení pohádek, poslech relaxační hudby
- zařazení relaxační chvílky po tělesné aktivitě
- společně vytváření pravidel pro společné přátelské klima, zařazování komunitního kruhu

6.2.7 Doplnkové projekty

- „Logohrátky“ - program zaměřující se na logopedickou prevenci
- Rozvoj jazykových schopností dle Elkonina
- Školička bruslení

- Adaptační program - je aplikován v rámci optimálního přechodu dítěte z rodiny do mateřské školy. Jeho realizace je prospěšná nejen nově příchozím dětem, ale napomáhá vytváření klidné a pohodové atmosféry ve třídě

6.2.8 Spolupráce se základní školou

- využívání tělocvičny v zimním období
- návštěva v první třídě s budoucími školáky
- Vánoční a Velikonoční dílny
- vzájemné přípravy různých kulturních, sportovních, výtvarných a ekologických akcí
- Masopust
- preventivní programy

6.2.9 Další pravidelné aktivity MŠ aneb co naše školka nabízí v průběhu roku

6.2.9.1 Akce pro rodiče

- Podzimní štrůdlování
- Dýňobraní
- Tvořivé dílničky v jednotlivých ročních obdobích
- Fotografování dětí
- Sběr kaštanů a žaludů pro lesní zvěř
- Individuální konzultace pro rodiče
- Informační schůzky
- Tematické besedy pro rodiče

6.2.9.2 Preventivní aktivity

- Logopedická prevence v plánech formou básniček
- Screeningové vyšetření zraku u dětí
- Rozvoj pozitivních vztahů mezi dětmi formou her
- Zvládání agrese a neklidu stanovených v týdenních plánech - Šimanovský
- Rozvoj kognitivních funkcí dětí
- Pohybové aktivity s hudbou pro děti
- Projekt zaměřený na záchrannářské aktivity (hasiči, zdravotníci, vojáci...)
- Návštěva hasičské stanice dobrovolných hasičů

6.2.9.3 Kulturní akce

- Mikulášská besídka
- Pečení vánočního cukroví
- Vánoční posezení u stromečku a nadělování dárků
- Masopustní rej - průvod masek za účasti dětí ze ZŠ
- Vynášení Moreny - rozloučení se zimou
- Velikonoce
- Návštěva knihovny
- Den dětí
- Školní výlet
- Hudební divadelní představení v MŠ
- Návštěva Naivního divadla v Liberci

7. Evaluace mateřské školy

Evaluace je nezbytnou součástí vzdělávacího procesu. Jejím cílem je vyhodnocování podmínek pro vzdělávání, ověřování a zlepšování kvality veškerých činností v mateřské škole. Vytvořený smysluplný hodnotící systém poskytne pedagogickým pracovníkům účelnou a pravdivou zpětnou vazbu o efektivitě realizovaného ŠVP a o výsledcích vlastní práce. Vlastní hodnocení probíhá na různých úrovních (celá MŠ – ředitelka školy a vedoucí učitelka, třída – jednotliví učitelé).

V rámci komplexního vyhodnocování práce mateřské školy se zaměřujeme na tyto oblasti:

1. soulad ŠVP (TVP) s RVP PV

Soulad TVP – ŠVP – RVP PV	
Cíl:	Ověření souladu TVP – ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkového programu školy
Čas. rozvrh	2x ročně
Nástroje:	Přehledy o rozvoji dětí Výstavy, vystoupení dětí Hospitační záznamy Konzultace Dotazníky pro rodiče, zřizovatele Pedagogické porady Autoevaluace pedagogických pracovníků Vlastní hodnocení školy
Provádí:	Pedagogické pracovnice MŠ, rodiče

2. plnění cílů ŠVP (TVP)

Podle dílčích vzdělávacích výstupů ŠVP každý týden připravujeme TVP. V rámci tohoto TVP sledujeme reakce dětí při činnostech ve třídě nebo venku, jejich aktivitu či pasivitu v rámci daného tématu. Tyto postřehy nám pomáhají při další práci. Na základě zpětné vazby (hodnocení spontánní činnosti dětí, námětových her, výtvarných prací, atd.) plán můžeme pozměnit nebo upravit podle skutečných potřeb dětí. Po ukončení TVP vyhodnotíme, do jaké

míry se nám podařilo splnit dílčí cíle daného tématu. Denně provádíme zápis do třídní knihy, kam zaznamenáváme skutečný obsah vzdělávacího procesu v průběhu celého dne.

Na základě výstupů školního vzdělávacího programu hodnotíme na konci každého integrovaného bloku dosažené výsledky všeobecných schopností dětí, a tím získáváme zpětnou vazbu ve vztahu ke svým pedagogickým a metodickým postupům.

Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce v rámci TVP	
Cíl	Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce v rámci TVP se záměry v ŠVP
Čas. rozvrh	Průběžně
Nástroje	Monitoring, cílené pozorování Vzájemné hospitace, hospitace vedoucí učitelky, ředitelky Konzultace pedagogů, pedagogické porady Konzultace s rodiči, dotazníky a jejich výstupy Využití poznatků z DVPP Diagnostika dětských výtvarných prací, sebehodnocení dětí Záznamy do archů podle stanovených kritérií (grafické i písemné) na základě pedagogické diagnostiky a pozorování - vedení portfolia
Provádí	Učitelky, vedoucí učitelka, ředitelka, děti, rodiče

3. způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)

Evaluace jednotlivých podtémat integrovaných bloků	
Cíl	Vyhodnocení naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovení případných opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku.
Čas. rozvrh	Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku
Nástroje	Záznam do činnostního plánu Konzultace učitelek Záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči (dle potřeby)
Provádí	Učitelky, vedoucí učitelka, ředitelka

Evaluace všech podtémat jednoho integrovaného bloku jako celku	
Cíl	Zhodnocení souladu vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověření naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření
Čas. rozvrh	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku
Nástroje	Záznam do TVP Konzultace učitelek Konzultace s odborníky v pedagogicko-psychologické poradně
Provádí	Pedagogické pracovnice

Evaluace dílčích projektů	
Cíl	Plnění cílů dílčích projektů do jednotlivých integrovaných bloků
Čas. rozvrh:	1x za dva měsíce průběh realizace 1x ročně (červen) naplnění záměrů projektů
Nástroje	Záznam do TVP Konzultace učitelek Pedagogické porady Konzultace učitelka – rodič Konzultace učitelky – vedoucí ŠJ, vedoucí kuchařka
Provádí	Pedagogické pracovnice

Evaluace doplňkového programu	
Cíl	Hodnocení účinnosti doplňkových programů ve vztahu k naplnění koncepčních záměrů a osobním pokrokům dětí ve vztahu ke ŠVP (RVP PV)
Čas. rozvrh	říjen (depistáž), leden, červen
Nástroje	Konzultace s rodiči Konzultace s odborníky, pedagogicko-psychologickou poradnou Vystoupení nebo výstava pro veřejnost Anketa pro rodiče
Provádí	Pedagogické pracovnice

4. práce učitelů (včetně jejich sebereflexe)

Hodnocení práce pedagogických pracovníků provádí ředitelka školy a vedoucí učitelka na základě kritérií evaluační činnosti, které jsou součástí jejich plánů kontrolní a hospitační činnosti. Obecné závěry z tohoto hodnocení jsou projednávány na schůzkách vedení školy s učitelkami MŠ a na pedagogických radách.

Sebereflexe práce učitelek MŠ slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci. Sebereflexi provádíme formou poznámek, postřehů.

Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevalucace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Čas. rozvrh	Průběžně, dotazníky v lednu, v červnu
Nástroje	Konzultace Pedagogické porady Hospitace, vzájemné hospitace Monitoring Dotazníky
Provádí	Ředitelka, vedoucí učitelka

5. výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)

Důležitým nástrojem evaluace jsou metody a nástroje pedagogické diagnostiky, na jejichž základě učitelky systematicky provádějí posuzování výsledků vzdělávání. Získávají tak důležité informace o pokrocích dítěte. Hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte není zaměřené na výkony ve vztahu k dané normě ani na srovnávání výkonů jednotlivých dětí mezi sebou. V rámci individualizace vzdělávání sledujeme rozvoj a osobní vzdělávací pokroky každého dítěte. K tomu využíváme každodenní, dlouhodobé a systematické sledování. Díky tomu je možné u dítěte včas zachytit případné problémy a vyvodit odborně podložené závěry pro jejich eliminaci a další rozvoj dítěte. Podle potřeby intervenujeme odbornou pomocí.

Hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte se provádí průběžně během celého roku. Máme vytvořený vlastní systém sledování, hodnocení a způsob záznamů pokroků dítěte (portfólio). Tento systém je přehledný, smysluplný a účelný. Písemné záznamy, případně další doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích, jsou důvěrné a přístupné pouze učitelům mateřské školy,

ČŠI, popř. rodičům. Učitel je využívá při každodenní práci, při tvorbě PLPP nebo IVP, pro komunikaci a spolupráci s rodiči. Hodnocení výsledků vzdělávání vyžaduje úzkou spolupráci všech učitelek.

Hodnocení dětí	
Cíl	Hodnocení vývojových pokroků jednotlivých dětí
Čas. rozvrh	Průběžné, dle aktuální situace a potřeby
Nástroje	Konzultace učitelek Konzultace s rodiči Konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny Diagnostika dětských výtvarných prací Cílené pozorování Záznamy do archů podle stanovených kritérií (grafické i písemné) na základě pedagogické diagnostiky a pozorování Vedení portfolia Dle potřeby stanovení případných opatření
Provádí	Pedagogické pracovnice

6. kvalita podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV

Evaluace personálních podmínek	
Cíl	Zhodnocení personálních podmínek ve vztahu k naplnění cílů ŠVP PV: - kvalifikovanost pedagogického týmu - efektivita personálního zabezpečení MŠ, ŠJ - DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů
Čas. rozvrh	Červen
Nástroje	DVPP Kontrolní činnost Hospitace Provozní a pedagogické porady Dotazníky
Provádí	Ředitelka, vedoucí učitelka

Evaluace materiálních podmínek	
Cíl	Zhodnocení materiálních podmínek ve vztahu k naplnění cílů ŠVP PV: - budova a její technický stav - vybavení tříd (dětský nábytek, pomůcky, hračky) - zahrada a její vybavení
Čas. rozvrh	Září, leden, červen
Nástroje	Záznamy z kontrolní činnosti Záznamy z provozních a pedagogických porad Dotazníky Fotodokumentace Jednání se zřizovatelem (účast v zastupitelstvu)
Provádí	Ředitelka, vedoucí učitelka, pedagogičtí pracovníci, zřizovatel

Evaluace ekonomických podmínek	
Cíl	Zhodnocení činnosti školy v oblasti ekonomiky: - sledování čerpání mzdových nákladů - sledování čerpání příspěvku zřizovatele - rozbor hospodaření – účetní závěrky (čtvrtletní, roční) - motivační činnosti (projekty Libereckého kraje, MŠMT)
Čas. rozvrh	Průběžně
Nástroje	Konzultace Rozbory, zprávy, tabulky Provozní a pedagogické porady
Provádí	Ředitelka, hospodářka školy, zřizovatel

Evaluace organizačních podmínek školy	
Cíl	Zhodnocení účelnosti a vhodnosti organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Čas. rozvrh	Leden, červen
Nástroje	Kontrolní činnost, hospitace, monitoring, konzultace Dotazníky Záznamy z provozních a pedagogických porad
Provádí	Všichni zaměstnanci MŠ

7. spolupráce MŠ se zákonnými zástupci dětí, zřizovatelem, veřejností

Cílem této oblasti je vyhodnocení přínosu partnerství pro naplňování stanovených záměrů v ŠVP.

Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti ŠVP
Čas. rozvrh	Září, leden, červen
Nástroje	Rozhovory s rodiči, monitoring Dotazníky Akce pro rodiče, fotodokumentace Zveřejnění záznamů z doplňkového programu školy Provozní porady
Provádí	Pedagogické pracovnice, rodiče

Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností	
Cíl	Vyhodnocení kvality a účelnosti zvolených metod ve vztahu naplnění stanovených záměrů v této oblasti ŠVP
Čas. rozvrh	Červen
Nástroje	Webové stránky školy, fotodokumentace Vystoupení dětí pro veřejnost Výstava dětských prací v obci Školská rada Konzultace s partnery Publikační činnost (regionální tisk) Spolupráce se zřizovatelem
Provádí	Ředitelka, vedoucí učitelka, učitelky

8. Závěrečná ustanovení

ŠVP je veřejný dokument, do kterého každý může nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy. V písemné formě je k dispozici kanceláři MŠ a na webových stránkách školy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno. Zákonní zástupci jsou o obsahu a případných změnách ŠVP informováni na třídních schůzkách nebo prostřednictvím webových stránek školy